

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.
Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdi-Vásárhely, 1901. április 28.

Vasárnap.

XX. évfolyam 33. szám.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 korona. Félévre 5 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyes szám ára 10 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények, úgy az előfizetési és hirdetési pénzek ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájába küldendők.

Hirdetmények díja:
4 hasábs pottorért, vagy annak helyéért 10 fillér.
Nyilttér sora 30 fillér.
A hirdetmények s nyiltterek díja előre fizetendő.

Ő Felsége itthon.

A király néhány nap óta, hosszabb távollét után, ismét Budapesten tartózkodik s új élet lüktet a királyi várban. Büszke fogatok sietnek föl Buda várába, hogy Ő Felsége színe elé vigyék azokat, kik a király kegyében részesültek s most köszönetüket akarják a trón zsámolyán leróni. A király budapesti tartózkodása már rég megszűnt a látogatás jellegével birni, hanem itthon való rezideálás lett az. Ezuttal különösen pregnáns kifejezésre jut ez nem csupán a kilátásba helyezett fényes udvari ünnepek által, hanem még sokkal fokozottabb mértékben ama állami ténykedések által, melyek Ő Felsége itthon léteével vannak összefűzve. Kifejezetten nemzeti ünnepély volt az új korona-örnek a mai napon tartott beiktatása, mely ha annak szentségét valami egyáltalán fokozhatja, belső tartalmában bizonyosan nyert az által, hogy az új korona-ör, Széchényi Béla gróf, fia „a legnagyobb magyar“-nak, kinek feje körül nemesak a történelem, hanem a legenda és mythos is az egész országot bevilágító arany díszkoszorút szőtt.

Nem magyar ugyan, de éppen ezért igen nevezetes állami ténykedés színhelye volt a budai királyi várak csütörtökön. Magyarország királya mint osztrák császár két új osztrák bibornok fejére tette fel a birétumot. Tudunkkal először történik, hogy az uralkodó ilyen ünnepélyes osztrák állami aktust magyar székvárosában végez. Az olyan ünnepély, mint ez, az egész katolikus világ érdeklődését felkelti és külföldön sokkal hathatósabban elterjeszti Magyarország közjogi állásának ismeretét, mint sok más rendszabály, mely e czélt akarja szolgálni. A képviselőház meg is ragadta rögtön ez ünnepélyes cselekmény fontosságát és joggal adózott Széll Kálmán miniszterelnöknek hangos és meleg tetszéssel, midőn egy ellenzéki képviselő nyilatkozata által provokáltatván, az ünnep fontosságát körvonalazta a miniszterelnök.

Nagy mozgalmat fognak kelteni a magyar társaságban a rendezendő, tulajdonképpen udvari ünnepélyek, melyek több főhercegnő jelenléte által még nyernek fényben és kellemben.

Ő Felsége mostani itthon léte huzamosb időre van ugyan kilátásba helyezve, de itthon tartózkodásának idejét nem mérjük mértékkel, hanem örvendünk itthon létének és őszinte szívből kívánjuk, hogy jól érezze magát hű magyarjai körében.

— Az országgyűlés munkaprogrammja. Az Adria szerződéséről szóló törvényjavaslat tárgyalásának befejezése után, mely előreláthatólag a jövő hét elején megtörténik, a képviselőház tárgyalni fogja azt a 21 különböző jelentést és javaslatot, melyet a bizottságok tárgyalásra előkészítettek. Ezek között van a magyar-horvát tengerhajózási társasággal kötött szerződés becikkelyezéséről szóló törvényjavaslat és a Fiumében szervezendő középfoku közigazgatási hatóságról szóló törvényjavaslat is. Ez alatt az idő alatt az összeférhetlenségi revíziós bizottság is előkészíti a törvényjavaslatot s azt hiszik, hogy ezt még a delegációk ülésezése előtt tárgyalhatják.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Budapest, április 24.

Az Adria-javaslat részleteinek vitája folyt ma is üres padok előtt, teljes közönyösség közepett. Még Rakovszky István sem jött el ezuttal s Major Ferenczet bizta meg az obstrukcióval. A néppárt elnöke nyugodtan maradhatott el, mert Major Ferencz olyan lelkiismeretesen teljesítette a megbízást, hogy az egész ülésezési idő alatt nem intéztek el többet a szerződés három paragrafusánál. Közben Molnár Józsiás kelt Major pártjára s melegen javasolta, hogy az Adria hajóinak legkisebb menet sebessége 9 mérföldben állapíttassék meg. Hegedűs miniszter, a huzavona tendenciája daczára, még ma is lelkiismeretesen reflektált minden felszólalásra s bebizonyította, hogy a javaslat ellen folytatott harcz a jogosságnak és igazságnak teljesen híján van.

KÜLFÖLD.

Angol-bur békétárgyalásokról.

Angolbur békétárgyalásokról irnak most újra sokat az angol lapok. És hogy annál érdekesebb legyen a dolog, azt állítják, magának Bothának, a bur fővezérnek felesége a közvetítő.

Bajos egyáltalában meghátrározni, van-e valami igaz az angol lapok békehíreiben, avagy csak a büszke Angliára zudult finanzeziális okok miatti aggodalomból fakadó szerény óhajtnak kifejezése.

Krüger legalább, mint egy brüsszeli távirat jelenti, megegyezik a t a hirt, mintha Botháné közvetítésével a burok újra tárgyalnának a békéről.

Brüsszel, április 24. Krüger ma fogadta Botha követét, aki fontos okmányokat és híreket hozott a harcztérről, Botha siralmasnak tartja az angol haderő állapotát és erősen bizik a burok győzelmében.

Háromszék vármegye gazdasági bizottságának üléseiből.

Sepsiszentgyörgy, április 21. *)

Nagy számu tagok megjelenésével a bizottság ülését Potsa József v. b. t. tanácsos főispán annak bejelentésével nyitotta meg, hogy elmaradásait dr. Török Andor kézdívársárhelyi polgármester, Kónya Miklós és Cseh Gyula főszolgabírák kimentették. Bejelent, hogy a hozott határozatok végrehajtottak.

*) Mult számunkból a közlendők halmaza miatt maradt ki. Szerk.

Dr. Sinkovits Ottó, közgazdasági előadó terjesztette elő erre évnegyedi jelentését, a melyet jövő számunkban közölni fogunk.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület megkeresésére a kívándorlás okainak kutatása tárgyában elnök, főispán részletes ismertető felszólalása után külön bizottság küldetett ki: Ujvárossy József, dr. Székely György, dr. Künnle Tivadar, Imecs János, Nagy György erdőmester, dr. Sinkovics Ottó közgazdasági előadó, a négy járási főszolgabíró és Sipos Samu jegyző tagokból.

Ezzel kapcsolatban Imecs Ernő felszólalására a kiküldött bizottság elnöki tisztének elvállalására Potsa József főispánt kérte fel a bizottsági ülés.

Az egerek és hőresögek írtási díjában a kézdíjárasi főszolgabírói járás részére 32 korona 88 fillér jutalmat utalványozott a bizottság s ezzel kapcsolatban javaslat tétetett, hogy a díjazás továbbra is fentartassék. A gazdasági tudósítók felkértek, hogy az egérintés tárgyában szakszerű eljárás iránt felterjesztést tegyenek.

Alispán előterjesztésére Sepsiszentgyörgy város állattenyésztési szabályrendeletét a bizottság elfogadta s hasonló szabályrendelet alkotása iránt Kézdi-vásárhely város közönsége is felhivatott.

A gazdasági bizottság 1900. évi számadása szerint az előző év végén volt készpénzkészlet 2996 korona 22 fillér; be nem fizetett 1/2%-os pótdó 3640 korona 53 fillér, államsegély 1550 korona, a léczfalvi minta-gazdaságnak adott államsegély 5 korona 40 fillér, három takarékpénztári betéti könyvben 966 korona 9 fillér, takarékpénztárból kivett összeg 1400 kor., a takarékpénztárba tett összeg, mint érték, 16967 korona 7 fillér, a mihez jön áthozott érték 23066 korona 6 fillér, összesen készpénz 23159 korona 22 fillér és 40033 korona 13 fillér érték.

Ezzel szemben passzívák voltak 9093 korona 40 fillér. Tehát az 1900. év végén ájtött 1262 korona 82 fillér készpénz és 26033 korona 13 fillér értékben. A számadás a törvényhatósági közgyűléshez tétetett át a földmivelésügyi miniszterhez felterjesztés végett.

Kálnokon létesített csikólegelő 1900. évi számadása szintén felterjesztetett a földmivelésügyi m. kir. miniszterhez. Számadás szerint 2086 kor. 58 fillér lerovással szemben 2059 kor. 42 fillér bevétel szerepel, tehát 27 kor. 16 fillér hiánnyal záródott a számadás, a mi a bizottság pénztárából fedezendő.

Földmivelési m. kir. miniszter körrendeletére, a Budapesten létesített gazdasági muzeumban elhelyezendő kiadványok beküldése tárgyában, a megtartott gazdasági előadások a Sipos Samu gazdasági kávéja, a melyek a bizottság által adattak ki, a muzeum számára megküldetnek.

Ugyancsak a földmivelésügyi miniszternek ugy a bizottsághoz intézett körrendelete folytán, valamint elnök főispánhoz a kiküldött kataszteri igazgató által intézett előterjesztésre az egyenes adók tervebe vett reformjával kapcsolatosan a földadók kataszter revíziójának megejtése czéljából kiküldöttek mellé az eljárásban való segédkezésre felkértek:

A miklósvári-járásból: Zathureczky József, Imecs Ernő, Nagy Ferencz, gróf Nemes János, Zathureczky Gyula; s o p s i - j á r á s b ó l: Petke Gyula, Imreh Lajos, Ujvárossy József, Beldi Tivadar, Imecs Kálmán, Pál Lajos, Kónya Gábor, Kovácsnai József, Kozma Miklós, Imreh Béla, Vajna Károly, Boér Miklós, Herepei Sándor, Balogh József; kézdíj-á-

rásból: Keresztes Ede, Vajna István, Varga András, dr. Sinkovits Ottó, Szabó József, Hadnagy Gyula, Damokos Dénes, dr. Apor János, Tamás Elek, Balázs Pál, Pap József, Lázár András, Imecs János, Potsa Gyula, Szacsavay Miklós, Mátis Gerő, Bartha Lajos. Orbai-járásból: Hollaki Attila, Csia György, Fejér Árpád, Hadnagy Vince, Barabás Benedek, Imreh Mózes, Gazda Gábor, Miskolczi Vilmos, Szonda László, Bányai Kristóf, Beczás József.

Sepsiszentgyörgyről Bogdán Arthur.
Kézdi-Vásárhelyről ifj. Tóth István.

Az „Erdélyi Kárpát Egyesület” által tervezett, „Székely Kongresszus” tárgyában intézett megkeresésre, hogy a bizottság e tárgyban nyilatkozzék és a program megállapítását, a bizottság az eszmét pártoló átiratot intéz a E. K. E.-hez, azon határozott kívánsággal, hogy a kongresszus valamelyik székely vármegye székhelyén lenne megtartandó, Csik, Udvarhely vagy Háromszék vármegyében.

Az „Erdélyi Gazdasági Egylet” a magyar országgyűlés képviselőházához intézett kérését tárgyalás és hozzájárulás végett áttette a bizottsághoz. A kérvény célja, hogy a mezőgazdasági munkaerő szaporítása és a mezőgazdasági üzemeltetések csökkentése céljából a gabonafélék aratási idejére a tényleges állomány katonák vidékenként, vagy esetleg hadtestparancsnokságokért, megállapítandó időben és időtartamra szabadságot adjanak.

A tartalékos katonai állomány az aratásnak ezen vidékenként megállapított idejében fegyvergyakorlatra be ne hívassék.

A bizottság pártoló kérés intézését határozta el.

Sepsiszentgyörgyön a múlt hó 25-én terményértékesítő szövetkezet alakítása tárgyában tartott értekezlet jegyzőkönyvének tárgyalása rendén Végh Endre értekezleti megbízott, a Mika Ottokár járásbíró által megindított mozgalmat ismertetvén, felkéri a gazdasági bizottság ülést, hogy néhány tagját az értekezlet két tagja mellé küldje ki, a kik véleményes jelentést terjesszenek elő. Elnök úgy látja elérve a célt: ha a kir. állattenyésztési felügyelővel, a ki ezen kérdésekkel foglalkozik, együttesen tárgyalassanak a kérdések.

A gazdasági bizottság kiküldötte: Sipos Samu, Bogdán Arthur, dr. Künle Tivadar és Gyárfás Győző bizottsági tagokat, hogy a Mika Ottokár és Végh Endre értekezleti megbízottakkal a tárgyalások további menetét előkészítsék és megkereste az állattenyésztési felügyelőt, hogy tárgyalást tűzzön ki erre vonatkozólag.

Elnök az élénk érdeklődést megköszönve, tizenkettőfélkor zárta be a bizottsági ülést.

EGYESÜLETI ÉLET.

A „Kézdivásárhelyi Kereskedő-Ifjak Társulata”-ból.

— Vargha Vilmos titkár jelentése az 1900-ik évről, az ápr 14-iki közgyűlésben

I.

A mindennapi élet egyhangúságát néha-néha nevezetesebb események váltják fel, melyek mélyebben vésődnek az emlékezetbe s maradandóbb nyomokat hagynak maguk után.

A mai napot társulatunk életében egy ilyen nevezetes eseménynek tekintem én, a mely nyomtalanul el nem tűnhetik fejünk felett s nem tűnhetik pedig azért, mert: egy új, előttünk még ismeretlen század kapuja nyílt meg, melyen mi tele reménnyel és kételkedéssel léptünk be. S hogy igazolja e két feltevést állításom — azt napról-napra tapasztaljuk — egyik a kétségbeesést, másik a reményt és bizalmat táplálja.

Maradjunk mi az utóbbinál s reméljük az új századtól a lehető legjobbat, úgy tán ha erős a bizalom, a nehezebb perceknek is könnyebben legyőzzük, míg a gyenge, a kétségbeesett a legesekélyebb rázkodásra semmivé lesz s így az emlékeztetést is, a gyorsan haladó idő tova ragadja magával az enyészet tengerébe.

Tisztelt pályatársak! 14 éve már, hogy kis társulatunk küzd a létért, küzd, mert joga van neki is, mint az Isten bármely legparányibb teremtményének élni, fejlődni és izmosodni.

Igaz ugyan, hogy az Isten társulatokat, egye-

sületeket és hivatalokat nem teremtett; de igenis teremtette az embert, kinek, szabad akaratot adott s így az emberek teremtik illetve hozzák létre az egyesületeket, testületeket és hivatalokat.

Ez a gondolat hatotta át 14 évvel ezelőtt a kereskedő ifjúságot, a gondolatot tett követte s így az akkori lelkes tagok támogatásával jött létre társulatunk, a melynek éltető lelke a mi szeretett elnökünk Fejér Antal volt és az mai is, kit az Isten még sokáig éltesen.

De az idő gyorsan mulik, a gyerekből ifjú, az ifjuból meglelt kora, a meglelt korából aggok lesznek s éppen ezen körülmény késztet arra, hogy jelentésem bevezetésében indítványba tegyem, hogy a „Kézdivásárhelyi Kereskedő-Ifjak Társulata” a helybeli Kereskedő Ipar Társulattal szövetkezzék, illetve egyesüljön, hiszen ugyanis mind a két társulatnak egy és ugyanaz a célja. Különbözik is erre vonatkozólag indítvány fog tétetni a napirend során.

Most pedig mielőtt társulatunk múlt évi működéséről számot adnánk egyben szíves elnézésöket kell, hogy kérjem, hogy ha tán az egyes jelentések nem felelnek meg a várakozásnak, de tudva van az társulatunk minden egyes tagja előtt, hogy az elmúlt év eseményekben nem volt oly gazdag, hogy abból bő forrást meríthetett volna kiki magának. Lehetőleg mégis igyekeztünk, hogy az eseményeket úgy tüntessük fel, hogy azok könnyen megérthetők legyenek.

Fanügy.

A kezd járási tanítói kör gyűlése.

K.-Vásárhely, 1901. ápr. 23.

Érdekes, tartalomban gazdag ülést volt alkalom a tegnap végig hallgatni. Megyénk kézdijárási tanítói tartották Peselneken, az iskola szűk volta miatt a Potsa József főispán ur házában gyűlésüket; minden pontjának tárgyalása higgadt, magas színvonalon állott. Mindenekben méltó volt ahhoz az intelligens tanítótestülethez, melynek közé-

T Á R C Z A.

Távol... közel...

— Rajz az életből. —

II.

A nagy család éltető lelke, a fáradhatlan, erősnek volt családfe, kinek ismerői hosszú életet jósoltak, összetört s örökre megbénult az erős kar, mely fáradhatatlan volt a munkában. Kihűlt a szív, mely övéért dobogott mindenben; s a nagyreményekre jogosító ifjú nem követheti szíve vágyát, hanem ott folytatta tanulmányait, hol míg egyfelől anyagi segítséget élvez, másfelől hamarabb nyer kenyeret.

De ő azért nem zúgolódott. A magas röptű gondolatok elmúltak, de a vágy, hogy tanulmányait tisztességgel végezze be, megerősödött. Küzdött, fáradott, társai szeretetét soha el nem vesztette, az iránt még erősödött, tanárai becsülése fokozott. De ő azért nem lett önhitt.

Meg van írva: „Sorsát senki ki nem kerülheti.” Ki soha senkit meg nem sértett, arra egy tanárának haragja nehezdedett igénytelen félreértésből, mely elég volt arra, hogy minden megváltozzék körülötte.

Tanárai kezdettek kimértebbek lenni, társai tartózkodóbbá váltak, mert az ő képe egy tanárának nem tetszett.

A miben eddig szelidség volt, azt most tartózkodásnak, a mi jámborság volt, azt most hidegségnek, a mi tehetség volt, azt most fitogtatásnak nevezték.

Látta a mindenfelé található elhidegülést, de nem panaszkodott.

Oh ha több őszinteség és nyíltság vol a az emberekben, beh megváltoznék a világ képe.

Ha nyíltan megmondanók, a mi nekünk nem tetszik, következnék rá tetteink indító okainak felderítése, de megszűnnék a gyanu, a gyanúsítás,

melynek árnyékában ólálkodik a rágalom, rágalmazás, mit követ a halál, vagy tetszhalál.

Minél önzetlenebbül ragaszkodunk az emberekhez, minél nagyobb bizalommal viseltetünk irántuk, annál fájóbb a seb, mit kapunk, de az az igazi nemesség szív, mely sok csalódás után is remélni tud. Sebzett szívvel, de nem megtörve hagyta el az intézetet. Bizonyítvánnyal kezében, erős hittel, hogy annál különbet érdemelt, tiszta tudásával annak, hogy azt is a görbe nézésnek tulajdoníthatja, állást keresett. Csak kettő hiányzott, hogy jobb megölhetést biztosító álláshoz nem jutott, nem volt pénzre és nem voltak magas pártfogók.

E kettő az emberek szemét beköti, s ha az nincs meg, mindenki nagyon jól lát. Rajta pedig nem vala sok látni való. Igénytelen volt megjelenése, száraz, asszott volt a teste; az arcon mély barázdákat vont a gond s a hiány; nem tudott hízni, még kevésbé kérni.

Főbe járó bűnök!

Végre még is álláshoz jutott, szerényhez, szegényhez, volt benne nagy önbizalom, telve idealizmussal. Tenni, hatni, munkálni szeretett, hisz ezt örökölte az apától.

Hova sorsa vezette, annak anyagi és szellemi fejlődését előbbre vinni, volt a cél, nem ismert megalkuvást, küzdött, fáradott, dolgozott, eszméket akart megvalósítani. Ezek keresztül vitelére szervezte a különböző egyleteket. A buzgó ámban nem volt hiány, dolgozott tüzzel, hűvvel.

Egyetlen hibája volt. Nem számolt azzal, hogy a közöny nagyhatalom, nem gondolta, hogy egyesek kitartása hamar megszűnik.

Rövid időn látnia kellett, hogy az egyletek, melyeket öröklőtteknek vélt, egymásután szűnnek meg. De ő azért hitt, remélt.

Érezte, hogy a közügynek használni tud, használni akart. Eszméit szélesebb körben kezdte ismertetni, azok felkapottak lettek, mások átvették, ma-

guknak hirt, dicsőséget szereztek. Jöttek a jutalmazások, kitüntetések, az ő neve ismeretlen maradt.

A bányászok, kik a föld kebeléből napvilágra hozzák a nemes ércet, mind szegény ördögök, azok a nagyok, a hatalmasok, kik a nemes fémot forgalomba hozzák.

A sok csalódás nem fásultta, kitartóbbá tette. Érezte, hogy van benne azon szikrából, mely ha tér és alkalom nem hiányzik, meggyűl, fényt és meleget terjeszt. Más helyre kívánczolt.

S ki senkítő, szívességet el nem fogadott, ki oly sokért jutalomra számítás nélkül munkált, ki csak felemelt fővel járt, most meggörnyed, zörgött a hatalmasok ajtaján, kért, kapott ígéretet, hisz ott az a rendje, hogy vagy kevés szóval fogadjanak vagy sokat ígérjenek, mit az idő aprópénzre vált fel....

A szív, mely oly hevesen dobogott, kezd kihűlni, érzelmei elfásulnak, képzelete szárnyai elbénulnak: él, de élete már nem élet, hanem a napok elmúlása.

Mégsem! Pihenni, avagy visszavonulni nem tud. Kiesinyeknek, nagyoknak dolgozik és remél, hisz ő is Reményfi.

Megkapta jutalmát. Ha mindenkinek dolgozott, ha a mások baját felvette, jöttek segítségére. Először jött a guny rozoga szekere, nem tért ki előle, jött a vádaskodás, ólomszárnnyával elfedte azt, ki eddig is oly nagy terhet vitt, de mig birta, vitte meggörnyedten. S végre jött a rágalom jéghegyével s elvette a szív kis melegét, mit a többiek meghagytak.

Reményfi a visszaemlékezések fájdalma alatt pihenőt tartott, mit Valló felhasználva, más irányba akarván a beszédet terelni, mondá: Szomorú a kép, nagy oka lehet az epe keserűségét érezni, de hiszem, hogy ha a társadalom csak ürmecsepeket kevert poharába, családi élete kárpótolta azért.

Vannak tekintetek, melyek a vért jéggé fagyasztják, s melyet csak az igaz fájdalom tud a szembe kényszeríteni.

ben van letéve járásunk népoktatásügyének fejlesztése.

Az ülés Kovács Ferenc, helyi áll. tanító gyakorlati tanításával vette kezdetét. A tanítás terén már 25 éves multtal bíró néptanító a természetből tartott sikerült gyak. tanítást. Elismerést kapott érte. Agyakorlati tanítás után Kiss Jenő, a körnek agilis elnöke tartott eszmegazdag megnyitóbeszédet. Szépen fejtegette benne az egyesületi és szövetkezeti érzék fejlesztésének a népiszkolában szükségességét. A résztvét őszinte, hangján emlékezett meg a kör halottjairól: Gálbor Endre, peselneki áll. isk. tanító korai elvesztéséről, a kinek emlékét jegyzőkönyvben örökítették meg. Majd áttért az elnök Kovács Ferenc helyi tanító 25 éves tanítói munkásságának méltatására a 25 éves évforduló alkalmából meleg szavakban üdvözölte a kör mevében őt, áldást, szerencsét kívánva neki ezután munkásságához is. Alig végezte az elnök beszédét, M. Székely János, a „Háromszékvármegyei tanítótestület” érdemes elnöke kért szót és a vezetése alatti megyei hivatalos tanítótestület nevében gratulált Kovács Ferencnek 25 éves buzgó munkásságához, újabb 25 évet kívánván neki tővises pályáján. A szívből a szívhöz szólott beszéd megtalálta az utat: az ünnepelt szerény tanító meghatottan, könnyezve köszöntö meg kartársai megemlékezését.

A tanítótestület elnöksége átiratainak előterjesztése s letárgyalása után érdekes vitakozás volt a kérdés felett: „Külön verset tanuljon-e a vizsgára minden gyermek, vagy a betanítandó verseket mindenik megtanulja?”

A vitakozást M. Székely János és Nagy Károly, a két veterán paedagogus vezette be, tanúságosan csoportosítva mind ketten álláspontjuk melletti érveiket. Többen szólottak a vitátételhez s szavazás után akként dönt a kérdés, hogy az évközben eltárgyalt verseket tanulja meg minden gyermek szavalni, de a vizsgára is minden gyermek tanulhaszon egy hujlmainak, képességének megfelelő költeményt is.

Előbbinél nem kevesebb érdeklődést keltett egy másik vitátétel: Helyes-e az évfáráó vizsgálat? Nem szükséges-e annak módosi-

Ezzel tekintte Reményfi barátjára s aztán így folytatta: Ezt csak ezt le hoztad volna elő. De jól van. Családi élete a képzelet legmerészebb alkotását is tul szárnyalta. Oly boldog volt, hogy azt elvesztve, kétszeresen érzi vesztesége nagyságát.

Ki csak egyedül volt képes az önfeláldozó apa kétségbeesését megakadályozni, ki csak egyedül tudta felfogni a bánatot, mely szívét marcangolta, akkor lett az örökéletű, midőn rőzsáspir kezdett derengeni, hagyván magután kipótolhatlan vesztiséget s két ártatlan gyermeket. De nem folytatom tovább, nem tudom tovább mondani. Majd máskor. Itt mindketten meghatottan elhallgaltak.

Künn zugott a zivatar, a szél üvöltött, a zápor zuhogott, az ég dörgött, a villámok cikáztak, rémesen világítva be az éji sötétséget. Egy iszonyu vilámlás s nyomban rákövetkező znenyörgés pillanatra megdermesztő a két jó barátot, egy velőtrázó sikoltás reszketteté meg őket.

Rohannak ki, s ime Reményfinak kis leánya fekszik az eszterhaj alatt, hová a zápor elől menekült, körölte a vadszörlő s borostyán levelei, melyet a vihar s a villám szagatott le.

A kis leányka félig megdermedt, ajka és szemei zárva; szobába viszik, dörzsölik, mesterséges lélekzést alkalmazznak.

Pillanatok telnek el csak, de öröklét az az aggodalom által kővé dermedt apának.

Kis idő múlva a száj elé tartott üvegen párbuborékok láthatók.

El! kiált fel Reményfi az örült kacagását hallatva. Lassanként elveszti a szemei a felvett zavardottságot, könnyel megtelnek, kezét fohászra össze-téve rebegik:

Közel vagy hozzám mégis oh Kehyelem
Leborulok előtted Istenem!

Pap György.

tása avagy eltörlése? A vitakozás bevezetői Bathó János és (Czirmai József helyett) Cseh Lajos voltak. Mindkettő sok érvt hozott föl s gyosen adták elő Számosan szóltak a vitához. A vég-eredmény az, hogy a kör szükségesnek és helyesnek tartja az évfáráó vizsgálatot; módosítást annyiban óhajti, hogy csak szak-ember vezethesse mint elnök a vizsgálatokat.

A művészi szavalásáról ismeretes Nagy Gerő kézdivásárhelyi k. tanítót is alkalmunk volt hallgatni. Szabó Jenő jeles költőnek „Még egyszer” című gyönyörű költeményét adta elő nagy készséggel, kiváló műérzéssel. Páratlan hatást idézett elő. Elvezők, a szó szoros értelmében gyönyörködünk benne. Körünkben szereplése első volt, óhajtuk, hogy ne legyen utolsó.

Vánts Istvánnak a helyesírás módszeréről írott értekezése a jövő ülésre tétetett át; míg Benkő Józsefnek, a szellemes krónikásnak előadását a tudomány, művészet, közoktatás stb. köréből most is, mint mindig, nagy élvezettel hallgattuk meg. Meg is érdemelte valóban.

Végül az indítványok után a gyűlés befejeztetett s a közebéd következett. Izletes, pompás volt. A jó kedv sem hiányzott. Pohárköszöntő is bőven volt: a Miniszterért, Potsa J. főispánért, elnökért a szereplőkért stb. de kijutott a derék jubíáns tanító Kovács Ferencnek is s még sokaknak.

Tanügybarát.

VIDÉK.

A köztisztaság érdekében.

Szentkatolna, ápr. 24.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Becses engedelmevel a Kézdivásárhely városi köztisztasági állapotokról óhajtok írni egy pár sort.

Már idős ember vagyok s mint gazdasággal foglalkozó egyén, alig van esütörtök, hogy valami féle áruval fel ne keresném a várost. Igaz, hogy pénzt szerzek itt, de nagyrészt itt is hagyom. Hol gabonát, hol zöldséget, gyümölcsöt hozogatok be s árulgatok a piacon s ezért természetesen megfelelő vámot is fizetek. Ezzel a vámmal megfizetem a használati jogát annak a helynek, hová a gabonát, stb. lerakom s így jogom van nekem is, másnak is megkövetelni azt is, hogy a piacnak az a helye, hová rakodunk, némiképen tiszta is legyen. A városi hölgyközönség is elég kényes arra, hogy csak ott álljon meg, hol a hely tiszta. Sajnos azonban, hogy Kézdivásárhely város piaça a tekintetben nem éppen kielégítő, sőt egyszer-mászor egészen megbotránkozató s még kilátás sem igen van arra, hogy a viszonyok e tekintetben javuljanak. Tessék csak a város piacán egy kis sétát rendezni reggelenként. Szemét, rongy, bőrdarab, csont, romlott szagos káposzta, murok, petrezselyem hulladék, mindenféle főzelék, moslék stb. csak úgy henevez a piacon, egyéb gazt nem is számítva. Ez még hagyján volna.

De meg történik nem egyszer, hogy amint lerakodva árulgatunk, lábunk alatt folyik a sikátorokból a moslék, a trágyaló s minden itt nem nevezhető, s ha véletlenül ilyen helyre kellett leraknia valakinek a zöldségét, gabonáját, mig észrevenné, az is moslékban, mosadéklében, hughyében stb. megázott a földön. Az ilyen zöldséget stb. meg sem veszik, de tisztességes ember el sem adhatja, s így kárba vészett.

A rendőrséghez hiába fordul a szegény falusi ember ilyen panaszával. Nem segítnek rajta. Én s még néhány gazdatársam többször részesülvén ilyen kellemetlenségben, panaszt tettünk egyik épen ott ácsorgó rendőrtisztviselőnek, aki azzal a felelettel intézte el a panasznkat, hogy: „a városn nincsen mindenkinek poczegődre s odaönti a szemetjét, mosadéklét, a hová lehet!”

Hogy az ilyen dolog nem nagy dicsősége a városnak, azt mondani is szükségtelen s hogy elsősorban a rendőrséget terheli ezért a felelősség, az is világos dolog. Magam a czivakodást, perlekedést nem szeretem, de mégis elkellett, hogy panaszoljam e dologot, mert ha vámot fizetünk a városnak, méltanyosságból is kötelessége a város erre hivatott közegeinek ügyelni jobban a köztisztaságra; köteles-

sége a rendőri tisztikarnak a gazdaközönséget védelmébe venni, kötelessége ügyelni, hogy legalább fényes nappal ne öntsék, ne engedjék ki az utcákból a piacra a különféle büzös leveket stb., hogy ezzel is a szegény gazdaembernek okozzanak kárt az árújában. Ezt követeli a gazdaközönség szempontjából a jog és méltányosság, de ezt kívánja Kézdivásárhely város nem éppen kitűnő közegészségügye is, melyre az itt elmondott köztisztaság elleni mulasztások, vétségek nem csekély befolyással vannak.

Reméllem, hogy a tek. tanács és rendőrkapitányság becses figyelmére fogja méltatni e felszólalásomat.

A tek. szerkesztő urnak kész szolgálja:

Sz. Z. D.

NAPI HIREK.

— **A király szobrai.** A király a millenium évében tíz szobrot ajándékozott a székesfővárosnak, illetve a nemzetnek. Eredetileg úgy tervezték, hogy e szobrokat ez év tavaszán leplezik le. A pályanyertes szobrászok azonban még most sem készültek el a mintázással. Egy pár szobor ugyan már az érezőntőben van, de a legtöbbje még mindig munka alatt áll. A tíz szobor végrehajtó bizottsága ennél fogva elhatározta, hogy a szobrokat csak az 1902-ik év tavaszán leplezi le.

— **Esküvő** Balint Károly volt kézdivásárhely-kantai róm. kath. főgymnásiumi, jelenleg ág. ev. kollegiumi tanár Sopronban, feleségül vette Bakay Antal zentai tanító özvegyének leányát: Bakay Arankát.

— **K Horváth Ignác beteg.** Kézdivármartonfalvi K. Horváth Ignác, 48—49-es honvéd feld. százados, szabadságharcunk o kimagasló alakja, mint sajnálattal értesülünk súlyos betegesen fekszik kolozsvári lakásán. Tüdőgyulladás támadta a derék öreg katonát s életben maradásához alig van remény.

— **Új jegyző.** Ifj. Damokos Benedek, sepsijárási szolgabírói úrnokot, Közép-Ajta nagyközség, jegyzőjévé választotta.

— **Székely Otthon Budapesten.** A tömeges székely kivándorlás megakadályozására elhatározták az Emke igazgatósága, hogy szegény székely ifjak fölnevelésére Budapesten Székely-otthont állít. Ezen célra az Emke-gyűjtők 5 százalékos jövedelmét — a mely eddig 10.000 koronát tett ki — fordítja és miután az Emke-gyűjtők jövedelme évi 6—8000 koronára becsülhető, így 25—30 szegény székely ifju találhat évente ellátást és neveltetést.

— **Öngyilkosság.** Peselneken az öreg Opra (Csonka) Mártont f. hó 18-án reggel 9 éves unokája kit szülői küldték a nagypiachoz felakasztva holtan találta lakásán. Eleinte fia közöl valamelyiket gyanúsították az apa öngyilkosságával s ennek következtében a kir. törvényték feljelentés folytán elrendelte a hulla felboncolását. A szakértő orvosok külerőszak nyomait egyáltalán nem találták s így öngyilkosságot állapítottak meg, a mi annál bizonyosabb, mivel az öreg Opra mindenét elpazarolta s nagy nélkülözések közt élén, már régen készüldött, hogy elpusztítja magát, a mit végre is hajtott.

— **Bibornoki kalapok átadása.** Április 25-én délbén a királyi várban ő Felsége atnyújtotta Skrbensky és Puzyna új osztrák bibornokoknak, a bibornoki süveget. A fényes ünnepélyen jelen voltak: Mária Valéria főhercegnő, Széll Kálmán miniszterelnök, Goluchowszky külügyminiszter, Körber osztrák miniszterelnök, az udvari és állami katonai méltóságok. Az új bibornokat ő Felsége ezután külön kihallgatáson fogadta.

— **Gyujtogatás Felcsernátonban.** Felcsernáton Kis Julius, eszéledleány Máthé Józsefnél, f. hó 19-én este 7 órakor felgyújtotta gazdája esürét s az ekepen támadt tűz átterjedt a szomszédos Rákosi József, Dezső Róza, Léva András és Aron Dávid gazdasági épületeire és házaikra is, melyek mind elégték s ezáltal mintegy 12.000 korona kárt szenvedtek. A gyanu Kis Julisra irányult, kit a csendőrk vallatára fogván, tettét beismerve, azzal a határozott kijelentéssel, hogy arra gazdája Máthé József veszélyes fenyegetéssel kényszerítette. A tetteit ennek alapján letartóztatták, vizsgálati fogságba helyezték. A vizsgálat folyik a kézdivásárhelyi kir. törvénytéknél.

— **Vízrendezés.** Haraly község határa sokat szenved a gyakori vízáradásoktól, vízmosásoktól. Most ennek remélhetőleg vége szakad, rendezés alá kerül a határon átvonuló patak vize, az előmunkálatok megkezdődtek, a mennyiben a kiviteli tárgyalás a napokban Vajna Miklós vármegyei főjegyző elnökele alát megtartott s szabályozás kérdésén behatóan megbeszéltek, megállapították.

— **Utazás a halálba.** A f. hó 19-én Bodolán a Tatráng-vízében szerencsétlenül elpusztult Barthos Ágnes oroszfalusi leány holttestét a kir. törvényték rendelkezése alapján hivatalosan felboncolván, konstatáltatt, hogy a halált a vízbe fuladás okozta. Külső sérülés, csak ballában volt látható, mit valószínűleg akkor kaphatott, a mikor a kocsi alá került. A szerencsétlen székely leányt nagy részvéttel temették el Bodolán.

— **Kiderült gyujtas.** Mult év május hónapban Pávan elszeggett a Gal Imre csúro, s később Csukbúkné házára repült a vörös kakas, de ezt idejében ellopták. A napokban H. J. pávai lakos alkoholos állapotban az utcán kikiabálta, hogy a G. J. eszűrét ő gyujtotta meg. Mivel tanuk hallották ezt, az előjáróság, s később a kovácsnai eszűrőrség is kezébe vette az ügyet, s hosszas nyomozás után Jónáki örm. teljes vallomásra bírta H. J. pávai lakost, ki beismerte, hogy a G. J. eszűrét azért égette el, mert ez megverte őt 3 rendben. Csukbúknét pedig, ki haszonélvezettel lakott F. J. házában, a vásárló tulajdonos biztatására gyujtotta meg, ki pálinkát, dohányt fizetett neki, s ha a ház elég, még 10 kor. díjat is adott volna. F. J. a hiv. becslés szerint 80 kor. értékű házat a „Magyar-Francia”-nál 300 koronára biztosította volt. Ugy H. J. mint F. J. a kovácsnai bíróság fogházában ülnek, elmélkedve a sors változandósága fölött.

— **Hány cigány van a világon.** Valamivel több, mint egy és fél millió; Európában 791.000. Magyarországon összesen 82.405, olyan cigány van, a kik még mind anyanyelvüket beszélik, ebből 48.000. az erdélyi részekre esik. Elmagyarosodott cigány, kik már nem értik anyanyelvüket, hazánkban 192.537. van. Az összes cigányok száma hazánkban tehát: 274.940.

— **Helyreigazítás.** Mult számunkban, az ev. ref. egyházközség ünnepéről szóló cikkünkben, a bankett elmondott pohárköszöntők felsorolásánál, — sajnálatos tévedés történt. Tamásy Imre r. kath. plébános ugyanis a nála megszokott éves nyelvel a papság és a polgárság közötti szoros viszony és

együttérzés áldásait fejtegette s minthogy a polgárok egyetértésének első sorban a papok a legbízhatóbb örei, az új lelkesben: Szabó Jenőben — az ő eszméinek egy jövőapostolat és ehhez őszinte munkatársát köszöntötte fel osztatlan lelkesedés és éljenzés között. Tehát mivel tudósítónk — nem szándékos — tévedésből oly eszmének ünneplését adtuk Tamásy plébános ajkaira, mely az ő határozott kijelentése szerint — egyesek el is különösödnek tőle, esetleg a magyar katolicizmus meggyanúsítására és hazafiasságának rovására szolgálhatna: a történet hibát felkérés folytán az igazságunk megfelelően ezennel készséggel és szívesen helyreigazítjuk.

Felolós szerkesztő és laptulajdonos ifj. Jancsó Mózes.
Főmunkatárs: Vajna Karoly.

Sz. 2784. 1901. tkvi.

Hirdetmény.

A kézdívárshelyi kir. törvényszék, mint tkvi hatóság részéről ezennel közhírré tétetik, hogy Háromszék-megyében bekebelezett Szárazpatak község tagosítása következtében a község telekkönyvei az 1869. évi 257 sz. szabályrendeletre képest átalakítottak és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, amelyekre az 1886. évi XXIX., az 1889. évi XXXVII., és az 1891. évi XVI. t. c. cikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t. cikkben szabályozott eljárás a telekjegyzőkönyvi bejegyzések helyesbítésénél kapcsolatosan fogantatosítottak.

Ez előbb az átalakítási előmunkákat hitelesítése és a helyszíni eljárás a nevezett községben 1901. évi június hó 3-án fog kezdődni.

Ennélfogva felhívatauk:

1. Az összes érdekelt, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen nótaláni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv végleges átalakítása után a téves átvezetésből eredhetők kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik.

2) Mindazok, a kik a telekjegyzőkönyvben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság kiküldöttje előtt a kitűzött határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okmányokat mutassák fel.

3. Mindazok, a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átirásra az 1886. évi XXIX. t. c. 15. §. 18. és az 1889. évi XXXVIII. t. c. 5., 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azoknak igényeiket a kiküldött előtt igazolják avagy odahassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt előszóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogaikat ezen az uton többé nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezményétől is elesnek és.

4. azok, kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszűnt egyéb jog van nyilvankönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztését kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedélyt nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellen esetben a bélyeg mentesség kedvezményétől elesnek.

A. kir. törvényszék, mint tkvi hatóság.

K. vásárhelyt, 1901. ápr. hó 22.
(62. 2—3.) Dr. Nagy Emil Pál,
kir. törvényszéki albiró.

Szám: 3169/1901.

Pályázati hirdetmény.

Háromszék vármegye törvényhatóságánál rendszeresített III-ik aljegyzői állás lemondás következtében megüresedett.

Ezen évi 2000 K. fizetés és 400 K. lakbér illetményenyl javadalmazotts a folyó évi június hó első felében megtartandó rendes tavaszi közgyűlésen választás utján betöltendő tisztviselői állásra ezennel pályázatot hirdetek, felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni o hajlják, hogy az 1883. évi I. t. c. 1. és 3. §-ainak megfelelően felszerelt s szabályszerűen bélyegzett pályázati kérvényüket Háromszék vármegye főispánja hatolykai Potsa József es. és kir. valóságos b. t. tanácsos és kamarás ur Ó Nagyméltóságához ezimezve folyó évi június hó 1-ig alulírottál nyujtsák be.

Sepsi-Szent-Györgyön, 1901. évi április hó 23-án.

Szentiványi Miklós,
(63. 1—2.) alispán.

Sz. 1522/1901.

Hirdetmény.

Alattírt városi tanács a sepsi-szentgyörgyi m. kir. pénzügyigazgatóságnak 9434—1901. számú rendelete alapján ezenel közhírré teszi, hogy az 1901. évben keltezett s III-ad oszt. ker. adó tárgyat képező adókról szerkesztett kivétési, valamint a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyletek adójára vonatkozó lajstromok folyó év április hó 27-től folyó év május hó 6-ig a 8 napi közzsemlére kívánnak téve és azok érdekelt felek által megtekintethetők.

Kézdívárshelyt, 1901. április hó 22-én.

Dobay János,
főjegyző, alpolgármester helyett.

(6. 6—22)

A Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

egy régi kipróbált háziaszer, a mely már több mint 30 év óta megbízható be-dörzsölési alkalmaztatik köszvény-nél, csúszlós és meghűléseknél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt be-vásárláskor mindig figyellem-mel legyünk a „Horgony” védjegyre és a „Richter” czéjegyze-re.

80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban úgy-szólva minden gyógyszerárban kap-ható. Főraktár: Török József gyó-gyszerésznél Budapestben.

Richter F. Ad. és társa,
osász. és kir. udvari szállítók.
Rudolstadt.

ELADÓ LAKÁS.
A kertmege utcában egy lakás több szobával, konyha és kam-rával, továbbá pincével, és külön udvarral **örök áron** eladó. Értekezheti lehet: Szöcs József meszárossal.

Figyelem! A híres MAUTHNER FÉLE MAGVAK
zacskaiban
rajt áll a MAUTHNER-NÉV.
A melyen nincs rajt, az

nem MAUTHNERTŐL való és ha mintolyant ajánlják, tessék visszautasítani!

Jobb és megbízhatóbb gazdasági- és kerti-magvak
nem léteznek, mint a minőket
(27. 9—10.) 27 év óta szállít
MAUTHNER ÖDÖN
es. és kir. udvari szállító magkereskedése
BUDAPESTEN.
Irodák és) VII. Rottenbiller-utca 33.
raktárak: VI. Andrassy-ut 23.
Elárusító: A m. kir. operával szemben.
226 oldalra terjedő képes árjegyzékét kívá-natra ingyen és bérmentve küldi.

Csak ezzel a tör-vényszék. véd-jegyével valódi.
LONDON.
Chief Office: 5, W. 48 Brixton Road.
Főraktárak:
Burmunn,
Angol India,
Agan: Zágráb.
Algier.
Amsterdam,
H. Sanders,
Rokina St.
Basel.
Szt. János gyó-gy-tár, W. Krata.
Belgrad.
Nikola A. Delini,
gyógytár Mihály
fejedelmhez,
Központi raktár
Szerbia részére.
Berlin, C.
Bologna.
Bruxelles,
Pharmacie Ch.
Delacroix & Co.
Budapest,
Török J.
Dr. Egger L. és J.
Cairo.
Cöln a Rh.,
Nons.
Debrecen.
Eich, Luxemburg.
Schmidt P.,
gyógyász.

THIERRY A. mell- és gyomor-balzsamát

(a melyet az egészségügyi hatóság megvizsgált)
az egész világ kedveli és mindenütt keresik. Csak akkor valódi, ha az oldalt látható zöld, a törvény-széknel bejegyzett „apáca”-védjeggyel van ellátva. Főfiumulhatatlan szer minden mell-, tüdő-, máj-, gyomorbetegség ellen stb. külsőleg is ki-tűnően hat és sebet gyógyít.

Egy próbábüveg bérmentesen 1 korona 40 fillér. Széjjelküldés csak előzetes fizetés esetén.

Thierry A. centifoliakenőcsse

(csodakenőcsnek nevezik)

utólérhetetlen szivó erejű és gyógyítóhatású. Operá-cioikat a legtöbb esetben fölőlegessé teszi. E kenőcs-sel egy 14 éves, gyógyíthatatlannak tartott csont-szűt, utabban pedig egy 22 éves rákszerű bajt gyó-gyítottak meg. Antiseptikus és gyógyítóhatású min-denféle seb gyógyulásánál.

Próbabüveg bérmentve 1 kor. 80 fill. Csak előzetes fizetés esetén küldjük meg.

Óvakodjanak utánzatoktól és kerüljék az értéket-len, nygyevezett házi kenőcsöket s más efféleket.

Cím: A. Thierry, gyógyszerár és gyár a Védőangyalhoz,
Pregrada Pragerhof felé, a Döll vasút mentén.

Prospektus ingyen és bérmentve

E szerek sohasem romlanak meg és jó azokat használatra készen a házban tartani. Az összes mű-velt államokban bejegyzett védjegyeimnek utánzatát a törvény üldözi.

Issigee,
Bordogne, Kopen-hága,
fabriken farma.
Milano,
A. Bertoloni,
Malmio, Sverigo,
Apot. Lejonet.
Nantes,
Pharmacie
C. Fredot,
Nápoly. Palermo.
Paris,
Pharmacie
francoise, 1 & 8,
Place de la Repu-blique,
Pharmacie Daprey, 11,
Rue des francs
Bourgeois.
Prága.
Róma.
Corno, Agenzia
del Politiainico.
Roubaix,
Pharmacie
F. Gerhardt.
Sarajewo.
Szeged.
Temesvár.
Triest. Velenice.
Vienne. Zürich.

Csak ezzel a tör-vényszék. bejeg-yzett védjeggyel valódi.